Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

26 март 2026 година*

„Преюдициално запитване — Спешно преюдициално производство — Контрол по границите, убежище и имиграция — Имиграционна политика — Директива 2003/86/ЕО — Право на събиране на семейството — Член 13, параграф 1 — Задължение за предоставяне на всякакви улеснения за получаване на визи — Предоставяне на визи под отлагателно условие за лично явяване на получаващите визите, за да се провери самоличността им и автентичността на представените документи — Получатели на визи, които не могат да пътуват до дипломатическа или консулска служба на държавата членка, предоставила визите — Задължение на държавата членка да осигури или улесни това пътуване — Липса“

По дело C-819/25 PPU [Gonrieh] [i],

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Френскоезичен първоинстанционен съд Брюксел, Белгия) с акт от 12 декември 2025 г., постъпил същия ден в Съда, в рамките на производство по дело

X и Y, действащи от свое име и в качеството си на законни представители на своите ненавършили пълнолетие деца **A, B, C** и **D**

срещу

État belge

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: M. L. Arastey Sahún, председател на състава, J. Passer (докладчик), E. Regan, D. Gratsias и B. Smulders, съдии,

генерален адвокат: R. Norkus,

секретар: C. Di Bella, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 февруари 2026 г.,

* Език на производството: френски.

[i] Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

като има предвид становищата, представени:

– за X и Y, действащи от свое име и в качеството си на законни представители на своите ненавършили пълнолетие деца A, B, C и D, от P. Robert и J. Van Edom, адвокати,

– за белгийското правителство, от L. Jans, C. Pochet и M. Van Regemorter, в качеството на представители, подпомагани от B. Appaerts и C. Caillet, адвокати,

– за Чешката република, от A. Edelmannová, S. Šindelková и J. Vláčil, в качеството на представители,

– за Федерална република Германия, от J. Möller и R. Kanitz, в качеството на представители,

– за Република Гърция, от L. Kotroni, в качеството на представител,

– за Френската република, от O. Duprat-Mazaré и C. Thomas, в качеството на представители,

– за Италианската република, от S. Fiorentino, в качеството на представител,

– за Кралство Нидерландия, от A. Hanje и P. P. Huurnink, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от F. Blanc, E. Cujo, J. Hottiaux и C. Ladenburger, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 март 2026 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 2003 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 164), и по-специално на член 13, параграф 1 във връзка с членове 2, 4, 7 и 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор, воден от Y, пребиваващ в Белгия, съпругата му X и четири от децата им, A, B, C и D, живеещи в Ивицата Газа, срещу белгийската държава по повод искане последната да бъде задължена да осигури евакуацията на X и на децата от тази територия, или да приеме други мерки, улесняващи излизането им от посочената територия с цел събиране на семейството.

Правна уредба

Договор за функциониране на ЕС

3 Член 20, параграф 2, буква в) ДФЕС гласи:

„Гражданите на Съюза се ползват с правата и имат задълженията, предвидени от Договорите. Те имат, inter alia:

[…]

в) правото да се ползват, на територията на трета страна, в която държавата членка, на която те са граждани, няма представителство, от закрилата на дипломатическите и консулските власти на всяка държава членка при същите условия, както и гражданите на тази държава“.

4 Член 23 ДФЕС предвижда:

„Всеки гражданин на Съюза на територията на трета страна, където държавата членка, чийто гражданин е той, няма представителство, се ползва от закрилата на дипломатическите и консулските представителства на всяка държава членка при същите условия, както и гражданите на тази държава. […]“.

Хартата

5 Член 2 от Хартата е озаглавен „Право на живот“ и гласи:

„1. Всеки има право на живот.

2. Никой не може да бъде осъден на смърт, нито екзекутиран“.

6 Член 4 от Хартата е озаглавен „Забрана на изтезанията и на нечовешкото или унизително отношение или наказание“ и предвижда:

„Никой не може да бъде подложен на изтезания, на нечовешко или унизително отношение или наказание“.

7 Член 7 от Хартата е озаглавен „Зачитане на личния и семейния живот“ и има следното съдържание:

„Всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговите съобщения“.

8 Съгласно член 24 от Хартата, озаглавен „Права на детето“:

„1. Децата имат право на закрила и на грижите, необходими за тяхното благоденствие. Те могат да изразяват свободно своето мнение. То се взема под внимание по въпросите, които ги засягат, в зависимост от възрастта и зрелостта им.

2. При всички действия, които се предприемат от публичните власти или частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение.

3. Всяко дете има право да поддържа редовно лични отношения и преки контакти с двамата си родители, освен когато това е против неговия интерес“.

9 Член 46 от Хартата е озаглавен „Дипломатическа и консулска закрила“ и гласи:

„Всеки гражданин на Съюза се ползва от закрилата на дипломатическите и консулските власти на всяка друга държава членка на територията на трети страни, в които държавата членка, чийто гражданин е, няма представителство, при същите условия, както гражданите на тази държава“.

Директива 2003/86

10 Съображение 13 от Директива 2003/86 гласи:

„Необходимо е да се създаде набор от правила, регулиращи процедурата за разглеждане на молби за събиране на семейства и за влизането и пребиваването на членове на семейства. Тези процедури трябва да са ефективни и управляеми, при отчитане на нормалното натоварване на администрациите на държавите членки, а също така да са прозрачни и справедливи, за да могат да предложат подходяща правна сигурност на заинтересованите лица“.

11 Член 2 от тази директива предвижда:

„За целите на настоящата директива:

[…]

в) „кандидат за събиране на семейството“ означава гражданин на трета страна, пребиваващ законно в държава членка и кандидатстващ или членовете на семейството на който кандидатстват за събиране на семейството, за да се присъединят към него;

г) „събиране на семейство“ означава влизане и пребиваване в държава членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице;

[…]“.

12 Член 5, параграф 1 от посочената директива има следното съдържание:

„Държавите членки определят дали с цел да се упражни правото на събиране на семейството, заявлението за влизане и пребиваване трябва да се подаде пред компетентните органи на заинтересованата държава членка от кандидата или от член или членовете на семейството“.

13 Член 13 от същата директива предвижда в параграф 1:

„Веднага щом бъде прието заявлението за събиране на семейството, заинтересованите държави членки разрешават влизането на члена или членовете на семейството. В тази връзка заинтересованата държава членка предоставя на подобни лица всякакви улеснения, за да получат изискуемите визи“.

Директива (ЕС) 2015/637

14 Член 5 от Директива (ЕС) 2015/637 на Съвета от 20 април 2015 година относно мерките за координация и сътрудничество за улесняване на консулската закрила на непредставени граждани на Съюза в трети държави и за отмяна на Решение 95/553/ЕО (ОВ L 106, 2015 г., стр. 1) гласи:

„Консулска закрила се предоставя на членове на семейството, които не са граждани на Съюза и придружават непредставен гражданин в трета държава, в същата степен и при същите условия като закрилата, която би била предоставена на членовете на семейството на граждани на оказващата помощ държава членка, които не са граждани на Съюза, в съответствие с националното право или практика на тази държава членка“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

15 Съгласно данните, предоставени в акта за преюдициално запитване, Y и X са съпрузи и родители на пет деца, A, B, C, D и E, родени между 2013 г. и 2021 г. Те не са граждани на Съюза. На неуточнена дата Y получава виза, която му позволява да пребивава в Белгия, където притежава и разрешение за работа. Освен това според запитващата юрисдикция Y е подал до компетентните белгийски органи молба за признаване на статут на бежанец, като съгласно информацията, предоставена от адвоката на ищците в главното производство по време на съдебното заседание за изслушване на устните състезания пред Съда, към датата на провеждане на това заседание посочената молба все още се разглежда.

16 На 7 октомври 2023 г. Хамас извършва от Ивицата Газа няколко терористични нападения на израелска територия. Вследствие на тези събития Държавата Израел привежда в действие блокада на Ивицата Газа и извършва военна операция на тази територия.

17 На 3 май 2024 г. Y напуска Ивицата Газа с едно от децата, E, и те заедно отпътуват за Египет през пропускателния пункт Rafah.

18 На 5 май 2024 г. този пункт е затворен, което възпрепятства X и другите деца да отпътуват на свой ред към Египет. От акта за преюдициално запитване е видно, че четири дни преди постановяването му пунктът все още е бил затворен.

19 В този контекст Кралство Белгия въвежда процес на евакуация от Ивицата Газа към Белгия на белгийски граждани, лица, на които е признат статут на бежанци в Белгия и членове на тяхното семейно ядро, ако самите те притежават виза или разрешение за пребиваване в Белгия. Евакуациите започват през ноември 2023 г., но през март 2024 г. е трябвало да бъдат прекъснати.

20 След март 2025 г. Кралство Белгия, Държавата Израел и Хашемитското кралство Йордания се договарят за нов процес на евакуация от Ивицата Газа, в рамките на който Кралство Белгия поема превоза на същите категории лица като посочените в предходната точка от тази територия до Белгия през Израел и Йордания.

21 На неуточнена дата X и петте деца на съпрузите подават до Office des étrangers (Служба за чужденците, Белгия) заявление за влизане и пребиваване с цел събиране на семейството. Заявлението за E е подадено в посолството на Белгия в Египет — страната, в която той живее, докато останалите заявления са подадени дистанционно.

22 На 23 май 2025 г. тези шест заявления са отхвърлени.

23 На неуточнена дата, но след 26 май 2025 г. Y напуска Египет и пристига сам в Белгия.

24 Вследствие на искане на адвоката на ищците в главното производство Службата за чужденците да преразгледа решението си за отхвърляне, посочено в точка 22 от настоящото решение, на 6 октомври 2025 г. тази служба издава визи с цел събиране на семейството на X и на съответните пет деца под отлагателното условие за проверка на самоличността на заинтересованите лица и автентичността на документите, приложени към заявленията им за влизане и пребиваване. За извършването на тази проверка е било необходимо тяхното лично явяване в белгийско посолство или консулска служба.

25 На 16 октомври 2025 г. E взима от белгийското посолство в Египет паспорта си с издадена виза. X и останалите деца, живеещи в Ивицата Газа, обаче нямат възможност да отидат до белгийско посолство или консулска служба.

26 На 21 октомври 2025 г. ищците в главното производство предявяват иск срещу белгийската държава пред Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Френскоезичен първоинстанционен съд Брюксел, Белгия), който е запитващата юрисдикция и се произнася в рамките на обезпечителното производство.

27 Главното им искане е Белгийската държава да бъде задължена да впише X и четирите деца, които все още се намират в Ивицата Газа, в списъка на лицата, подлежащи на евакуация в рамките на процеса, посочен в точка 20 от настоящото решение, и конкретно да организира евакуацията им, веднага след като бъдат изпълнени необходимите формалности. При условията на евентуалност те искат по същество белгийската държава да бъде задължена да информира израелските, египетските, йорданските или други участващи органи, че заинтересованите лица имат издадена виза за Белгия и желаят да им бъде разрешено да напуснат Ивицата Газа, за да отидат в Белгия.

28 Белгийската държава оспорва допустимостта на иска, като повдига възражение за липса на компетентност, което запитващата юрисдикция отхвърля.

29 Освен това посочената юрисдикция констатира, че условията на живот на X и нейните четири деца в Ивицата Газа позволяват да се направи извод, че е изпълнено изискването за неотложност, предвидено в белгийските процесуални разпоредби относно обезпечителното производство.

30 Освен това посочената юрисдикция отбелязва, че съгласно националното право, когато провежда процедура по евакуация, белгийската държава разполага със свобода на преценка при определянето на лицата, които ще се ползват от тази процедура — и приема, че тази свобода на преценка не е била явно нарушена.

31 Запитващата юрисдикция обаче отбелязва, че обхватът на задълженията на белгийската държава съгласно правото на Съюза е предмет на спор между страните в главното производство, който не намира своето разрешение в съществуващата практика на Съда и чието разрешаване от Съда би могло да е от полза и за други подобни спорове, висящи пред белгийските юрисдикции.

32 При тези обстоятелства Tribunal de première instance francophone de Bruxelles решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Когато в приложение на [Директива 2003/86] и в съответствие с [решение от 18 април 2023 г., Afrin (C-1/23 PPU, наричано по-нататък „решение Afrin“, EU:C:2023:296)], държава членка предоставя виза в рамките на събиране на семейство и изисква получаващият визата да се яви лично при издаването на тази виза (лично получаване), за да провери самоличността му, разпростира ли се прилагането на правото на Съюза по смисъла на член 51 от [Хартата] извън предоставянето на визата, например до нейното издаване (лично получаване)?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, трябва ли член 13, параграф 1 от Директива [2003/86], разглеждан самостоятелно или във връзка с членове 2, 4, 7 и 24 от [Хартата], да се тълкува в смисъл, че задължава държавата членка, която е предоставила виза, както се посочва в първия въпрос, когато получателят на визата (гражданин на трета страна) не може да напусне сам третата страна, в която пребивава, и там животът му очевидно е в опасност, да предостави на този получател помощ, която му позволява да напусне тази страна и да му бъде издадена (дадена лично) посочената виза?

3) При утвърдителен отговор на втория въпрос, трябва ли помощта, която следва да се предостави по силата на посочената разпоредба/посочените разпоредби, да се състои във:

– включване на получателя на визата (гражданин на трета страна) в процес на евакуация, организиран от съответната държава членка за определени от тази държава категории лица, при същите условия като тях и дори ако този получател не спада към тези категории или поне

– уведомяване на органите на всяка трета страна, които пречат на този получател да отиде в [Европейския] съюз, че той желае да пребивава там и притежава необходимата за целта виза, дори ако това уведомяване надхвърля рамките на споменатия по-горе процес на евакуация?“.

По искането за прилагане на спешното преюдициално производство

33 Запитващата юрисдикция отправя искане за разглеждане на настоящото преюдициално запитване по реда на спешното преюдициално производство, предвидено в член 23а, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз и член 107 от Процедурния правилник на Съда.

34 От тези разпоредби следва, че прилагането на това производство е обусловено от две кумулативни условия. От една страна, преюдициалното запитване трябва да повдига въпроси за тълкуване, свързани с пространството на свобода, сигурност и правосъдие, предмет на част трета, дял V от Договора за функционирането на ЕС. От друга страна, обстоятелствата по спора в главното производство, както са описани от запитващата юрисдикция, трябва да се характеризират с наличието на спешност.

35 Що се отнася до първото условие, следва да се констатира, че разглежданото понастоящем преюдициално запитване се отнася до тълкуването на член 13, параграф 1 от Директива 2003/86, която е приета на основание член 63, първа алинея, точка 3, буква а) ЕО, понастоящем член 79, параграф 2, буква а) ДФЕС. Ето защо тази директива попада в обхвата на част трета, дял V от Договора за функционирането на ЕС, който се отнася до пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Следователно съгласно член 23а, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз и член 107, параграф 1 от Процедурния правилник това запитване може да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство.

36 Що се отнася до второто условие, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика отделянето на дете от единия от родителите му може да е основание да се констатира, че е налице спешност за целите на прилагането на спешното преюдициално производство, тъй като продължаването на тази раздяла може сериозно да навреди на детето и на отношенията му с този родител (вж. в този смисъл решения от 22 декември 2010 г., Mercredi, C-497/10 PPU, EU:C:2010:829, т. 39, от 19 ноември 2015 г., P, C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, т. 32, и Afrin, т. 26 и цитираната съдебна практика).

37 В случая от акта за преюдициално запитване е видно, че децата A, B, C и D, родени между 2013 г. и 2021 г., са разделени от баща си от почти две години и че продължаването на това положение би могло сериозно да навреди на бъдещите отношения на тези деца с последния.

38 При тези обстоятелства на 12 януари 2026 г., след изслушване на генералния адвокат, пети състав на Съда реши да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на настоящото преюдициално запитване по реда на спешното преюдициално производство.

По преюдициалните въпроси

39 С преюдициалните си въпроси, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 13, параграф 1 от Директива 2003/86, разглеждан самостоятелно или във връзка с членове 2, 4, 7 и 24 от Хартата, трябва да се тълкува в смисъл, че когато на гражданин на трета страна е предоставена виза с цел събиране на семейството под условието да бъде проверена самоличността му и автентичността на документите, приложени към неговото дистанционно подадено заявление за издаване на виза, като за тази проверка е необходимо лично явяване в

дипломатическа или консулска служба на държава членка, тази държава членка е длъжна да организира и осигури придвижването на лицето до това място или да установи контакт с една или повече трети страни, за да улесни придвижването, в случай че за това лице е невъзможно да отиде до това място.

40 Член 13, параграф 1 от тази директива предвижда, че веднага щом бъде прието заявлението за събиране на семейството, съответната държава членка разрешава влизането на члена или членовете на семейството. В тази връзка тази държава членка предоставя на тези лица всякакви улеснения, за да получат необходимите визии.

41 В случая запитващата юрисдикция иска по-специално да се установи как следва да се тълкува второто изречение от тази разпоредба при обстоятелства като тези по спора в главното производство, по-специално при посочения в точка 20 от настоящото решение процес на евакуация.

42 Макар да не са сред категориите лица, за които е предназначен този процес на евакуация, ищците в главното производство искат X и четирите деца, намиращи се в Ивицата Газа, да бъдат включени в посочения процес, като се позовават на член 13, параграф 1 от Директива 2003/86, както и на тълкуването на тази директива, дадено от Съда в решението Afrin, отнасящо се главно до тълкуването на член 5 от посочената директива, който установява правилата за подаване и разглеждане на заявленията за събиране на семейството.

43 В това решение Съдът постановява, че член 5, параграф 1 от Директива 2003/86 във връзка с член 7 и член 24, параграфи 2 и 3 от Хартата не допуска национална правна уредба, съгласно която, членовете на семейството на кандидата за събиране на семейството са длъжни да отидат лично в дипломатическо или консулско представителство, за да подадат заявление за влизане и пребиваване с цел събиране на семейството, включително в положение, при което за тях е невъзможно или прекомерно трудно да се явят в това представителство. Съдът обаче изрично посочва, че това тълкуване на правото на Съюза не е пречка държава членка да изисква личното явяване на членовете на семейството на кандидата за събиране на семейството на по-късен етап от процедурата по събиране на семейството, която протича на няколко етапа, като в точка 58 от посоченото решение се добавя, че такова явяване може да има за цел да се проверят семейните връзки и самоличността на заинтересованите лица. В това отношение в точка 59 от същото решение Съдът уточнява, че държавата членка трябва да улесни подобно явяване, по-специално чрез издаването на консулски документи или laissez-passer (разрешения за преминаване).

44 Както отбелязва генералният адвокат в точка 45 от заключението си, в случая Кралство Белгия се е съобразило с практиката на Съда, установена с решението Afrin, като е предвидило явяването на заинтересованите лица за целите на проверката на самоличността им и на автентичността на документите, приложени към заявленията им за влизане и пребиваване, след подаване на заявлението за събиране на семейството.

45 Този етап на процедурата се урежда от член 13, параграф 1 от Директива 2003/86, съгласно който съответната държава членка, след като е приела заявление за събиране на семейството, е длъжна да разреши влизането на члена или членовете на семейството и да им предостави „всякакви улеснения, за да получат изискуемите визи“.

46 Тъй като тази директива не определя обхвата на това задължение за предоставяне на улеснения за получаване на изискуемите визи, значението му следва да се установи, като се вземат предвид текстът и контекстът на член 13, параграф 1, както и целите на посочената директива.

47 Всъщност от постоянната съдебна практика следва, че за тълкуването на разпоредба от правото на Съюза е необходимо да се имат предвид не само текстът ѝ, но и нейният контекст и целите и предназначението на акта, от който тя е част. Генезисът на разпоредба от правото на Съюза също може да разкрие обстоятелства, които са релевантни за тълкуването ѝ (решение от 8 май 2025 г., Provincie Oost-Vlaanderen и Sogent, C-236/24, EU:C:2025:321, т. 21 и цитираната съдебна практика).

48 Що се отнася до текста на второто изречение от посочения член 13, параграф 1, важно е да се отбележи, че в общоупотребимия език думата „улеснение“ обозначава средствата, които предоставят възможност нещо да бъде получено без затруднения, а думата „получавам“ означава да се постигне придобиването на нещо. Ето защо изразът „всякакви улеснения, за да получат изискуемите визи“ означава всички средства, които дават възможност да се придобият визи без затруднения.

49 Що се отнася до контекста на същия член 13, параграф 1, следва да се отбележи, че съгласно съображение 13 от Директива 2003/86 правилата, регулиращи процедурата за разглеждане на молби за събиране на семейства и за влизането и пребиваването на членове на семейства, трябва да са ефективни и управляеми, при отчитане на нормалното натоварване на администрациите на държавите членки.

50 Освен това от точка 5.1 от Съобщение на Комисията до Съвета и до Европейския парламент от 3 април 2014 година относно насоки за прилагане на Директива 2003/86 (COM(2014) 210 final), което Съдът взима предвид при тълкуването на тази директива (вж. в този смисъл решение от 2 септември 2021 г., État belge (Право на пребиваване в случаи на домашно насилие), C-930/19, EU:C:2021:657, т. 64) следва, че задължението за предоставяне на всякакви улеснения за получаване на изискуемите визи означава, че „държавите членки следва да осигурят бърза процедура за издаване на виза, да сведат допълнителните административни тежести до минимум и да избегнат двойни проверки на изпълнението на изискванията за събиране на семейството“. В тази точка 5.1 се добавя, че „[п]ри изключителни обстоятелства, например в контекста на една нефункционираща държава или страна с високи рискове за вътрешната сигурност, държавите членки се насърчават да приемат временни документи за пътуване, издадени от Международния комитет на Червения кръст (МКЧК), да издават национални [еднопосочни] пасавани или да предлагат на членовете на семейството възможността да им бъде издадена виза при пристигането им в държавата членка“.

51 Що се отнася до генезиса на посочената директива, следва да се отбележи, че в обяснителния меморандум към предложението за директива на Съвета относно правото на събиране на семейството, представено от Комисията на 1 декември 1999 г. (COM(1999) 638 окончателен, стр. 22), се посочва, че когато заявление за събиране на семейството е прието и неговият получател „се нуждае от виза, за да влезе в държавата членка, в която пребивава кандидатът за събиране на семейството, тази държава членка улеснява издаването на визата, по-специално като я издава в кратки срокове“.

52 С оглед на тези контекстуални елементи и на генезиса на член 13, параграф 1 от Директива 2003/86 и както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 48, 49 и 51 от заключението си, следва да се приеме, че във второто си изречение тази разпоредба налага на държавите членки задължението да премахнат необоснованите административни пречки и да прилагат бързи и ефективни административни процедури за издаване на визи. Нито тази разпоредба, нито която и да е друга разпоредба от тази директива обаче налага задължение, свързано с дипломатическите или консулските отношения между държава членка и трета страна.

53 Подобно тълкуване съответства на преследваната с посочената директива цел, която, както многократно е постановявал Съдът, е да се насърчи събирането на семейството и да се предостави защита на гражданите на трети страни, по-специално на малолетните и непълнолетните лица (решение Afrin, т. 42 и цитираната съдебна практика).

54 Това тълкуване не може да бъде поставено под въпрос от тълкуването на Съда в решението Afrin. Наистина в точки 50 и 51 от това решение Съдът отбелязва, че в случаи, в които личното явяване е невъзможно или прекомерно трудно, по-специално когато членовете на семейството на кандидата за събиране на семейството живеят в зона на конфликт и с пътуването си могат да се окажат изложени на риск от нечовешко или унизително отношение и дори да поставят живота си в опасност, за постигането на преследваната с посочената директива цел е необходимо държавите членки да проявят необходимата гъвкавост, за да се даде на заинтересованите лица реалната възможност да подадат заявлението си за събиране на семейството.

55 При това положение, както следва от точки 58 и 59 от това решение, посоченото изискване за гъвкавост от страна на държавите членки изисква от тях само да позволят личното явяване да се извършва на по-късен етап от процедурата, дори на последния етап, а не на етапа на подаване на заявлението за събиране на семейството, както и да улеснят подобно явяване, по-специално чрез издаването на консулски документи или laissez-passer (разрешения за преминаване), и да намалят до строго необходимото броя на явяванията. Налага се обаче изводът, че всички тези задължения се различават по самото си естество от задълженията, свързани с дипломатическите или консулските отношения между държава членка и трета страна.

56 От това следва, че в контекст, характеризиращ се с общо задължение за премахване на необоснованите административни пречки и прилагане на бързи и ефективни административни процедури, специфичните задължения на държавите членки при прилагането на член 13, параграф 1 от Директива 2003/86 могат да се отнасят например до достъпността на консулските им услуги или до издаването на съответното лице на документи, които могат да улеснят неговото пътуване до консулската им служба, като например покана за явяване пред консулските органи.

57 Както отбелязва генералният адвокат в точка 51 от заключението си, включването на членовете на семейството на Y в споменатия в точка 20 от настоящото решение процес на евакуация от Ивицата Газа или предоставянето на помощ, състояща се в уведомяване на органите на трети страни за желанието им да получат разрешение да напуснат тази територия, за да отидат в Белгия, е свързано с приемането на мерки, които надхвърлят изискванията, предвидени в член 13, параграф 1 от Директива 2003/86. Всъщност тези инициативи изискват предприемането на дипломатически или консулски действия от страна на Кралство Белгия спрямо една или повече трети страни — действия, които не

попадат в приложното поле на посочената директива, а спадат към международните отношения на тази държава членка с трети страни, в случая Държавата Израел, Хашемитското кралство Йордания и евентуално Арабска република Египет.

58 Впрочем, що се отнася до областта на дипломатическата и консулската закрила, следва да се отбележи, както прави генералният адвокат в точки 60 и 61 от заключението си, че член 20, параграф 2, буква в) и член 23 ДФЕС, както и член 46 от Хартата се прилагат само за граждани на Съюза, които се намират на територията на трета страна, в която държавата членка, на която те са граждани, няма представителство, а съгласно член 5 от Директива 2015/637 — и за придружаващите ги членове на техните семейства, които не са граждани на Съюза, но не и за гражданите на трети страни, които имат право на събиране на семейството по силата на Директива 2003/86.

59 На последно място, що се отнася до евентуалната релевантност на членове 2, 4, 7 и 24 от Хартата, член 51, параграфи 1 и 2 от Хартата предвижда, че нейните разпоредби се прилагат за държавите членки единствено когато те прилагат правото на Съюза и не разширяват по никакъв начин определените в Договорите области на компетентност на Европейския съюз.

60 Както обаче следва от точка 57 от настоящото решение, поисканите от ищците в главното производство мерки, описани в точка 27 от това решение, не попадат в приложното поле на Директива 2003/86, поради което отказът да се уважи подобно искане не представлява прилагане на правото на Съюза по смисъла на член 51, параграф 1 от Хартата. Следователно подобно искане не може да се основава и на разпоредбите на тази Харта.

61 С оглед на изложените по-горе съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 13, параграф 1 от Директива 2003/86 във връзка с членове 2, 4, 7 и 24 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че когато на гражданин на трета страна е предоставена виза с цел събиране на семейството под условието да бъде проверена самоличността му и автентичността на документите, приложени към неговото дистанционно подадено заявление за издаване на виза, като за тази проверка е необходимо лично явяване в дипломатическа или консулска служба на държава членка, тази държава членка не е длъжна да организира и осигури придвижването на лицето до това място или да установи контакт с една или повече трети страни, за да улесни придвижването, в случай че за това лице е невъзможно да отиде до това място.

По съдебните разноски

62 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 13, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството във връзка с членове 2, 4, 7 и 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз

трябва да се тълкува в смисъл, че

когато на гражданин на трета страна е предоставена виза с цел събиране на семейството под условието да бъде проверена самоличността му и автентичността на документите, приложени към неговото дистанционно подадено заявление за издаване на виза, като за тази проверка е необходимо лично явяване в дипломатическа или консулска служба на държава членка, тази държава членка не е длъжна да организира и осигури придвижването на лицето до това място или да установи контакт с една или повече трети страни, за да улесни придвижването, в случай че за това лице е невъзможно да отиде до това място.

Подписи